

دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان

گروه مدیریت و فن پرستاری

طرح درس دوره (ترمی)

اطلاعات درس: اصول مدیریت خدمات پرستاری

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه مدیریت و فن پرستاری
عنوان درس: اصول مدیریت خدمات پرستاری،
نوع و تعداد واحد: 2 واحد نظری
نام مسؤل درس: دکتر عزیزاله اربابی سرجو
مدرس: دکتر مهناز قلجه (دانشیار پرستاری)
پیش‌نیاز / هم‌زمان: روان‌شناسی فردی و اجتماعی، انسان‌شناسی، جامعه‌شناسی در پرستاری، اخلاق پرستاری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار
رشته تخصصی: کارشناسی ارشد آموزش مدیریت پرستاری و ؛ دکترای مدیریت آموزشی
محل کار: میدان مشاهیر دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان
تلفن تماس: 05433413973
نشانی پست الکترونیک: dr.arbabisarjou@gmail.com

شرح درس:

یکی از نقش های مهم پرستاران در تیم مراقبت سلامت ، نقش مدیریت و هماهنگی افراد تیم مراقبت است .رسالت بیمارستان ، ارتقای کیفیت مراقبت های پرستاری با بکارگیری کارآمدترین نیروی انسانی است . برای دستیابی به کیفیت برتر در ارائه مراقبت های سلامتی ، پرستاران نیاز به کسب مهارت های مدیریت و رهبری دارند .

آشنایی پرستاران با فرایند مدیریت خدمات پرستاری برای نیل به اهداف سازمانی و رسالت بیمارستان، افزایش کیفیت مراقبت های پرستاری و بهره وری پرستاران ضرورت دارد. رسالت این درس آماده سازی دانشجویان پرستاری برای ایفای نقش مدیریت و رهبری در بیمارستان ها و مراکز مختلف ارائه مراقبت پرستاری آماده می باشد.

هدف کلی: آشنا نمودن دانشجویان با دانش مدیریت، اصول و فرایند مدیریت خدمات پرستاری و کاربرد آن در سرپرستی بیمارستان و بخشها، درمانگاه ها و مراکز مختلف ارائه مراقبت های پرستاری

اهداف اختصاصی

از دانشجویان محترم انتظار می رود پس از پایان این درس (آخر ترم) بتواند:

1. تاریخچه مدیریت را به صورت مختصر توضیح دهند (یک صفحه)
2. مکاتب اصلی مدیریت را طبقه بندی نموده و آن ها را مورد نقد و بررسی قرار دهند.
3. تشابهات و تفاوت های مدیریت و رهبری را در جدولی با هم مقایسه نمایند.
4. وظایف مدیریت را از دیگاه فایول و لوتر گیولیک و رضاییان در جدولی با هم مقایسه نمایند.
5. سطوح مختلف مدیران پرستاری را با ذکر عنوان شرح دهند.
6. فرایند مدیریت خدمات پرستاری شرح دهند.
7. در مورد انجمن پرستاران آمریکا، کانادا و ایران در کلاس بحث نماید.
8. دو نظریه کلاسیک و نئوکلاسیک را در مدیریت پرستاری تحلیل نمایند.
9. تئوری های مدیریتی X و Y و Z را با هم مقایسه نماید

10. تئوری سیستم ها را در مدیریت پرستاری تعریف نموده و اجزای آن بیان کنند.
11. خصوصیات مهم سیستم ها را در مدیریت پرستاری شرح دهند (8 مورد)
12. برنامه ریزی در پرستاری و انواع را شرح دهند.
13. برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت را با توجه به مراحل برنامه ریزی شرح دهند
14. برنامه ریزی عملیاتی و استراتژیک را تحلیل نمایند.
15. مشکل گشایی و فرایند آن را شرح دهد.
16. انواع روش های مشکل گشایی را با ذکر مثال در کلاس بحث کنند.
17. تصمیم گیری و انواع آن را شرح دهید.
18. انواع تصمیمات را در مدیریت پرستاری با ذکر مثال شرح دهید.
19. فرایند تصمیم گیری را شرح دهید.
20. روش های تقسیم کار در پرستاری را در جدولی با هم مقایسه نماید.
21. باورهای خود را در خصوص چگونگی مقابله با مشکلات با استدلال به همکلاسان خود منتقل کند(عاطفی)
22. سازمان و انواع آن را توصیف کند.
23. اصول سازماندهی را شرح دهد.
24. صف و ستاد را با ذکر مثال شرح دهد.
25. تفویض اختیار و اصول آن را شرح دهد.
26. تمرکز و عدم تمرکز را با ذکر مثال توضیح دهد.
27. هدف از تأمین نیروی انسانی را بیان کند.
28. روش های برآورد تأمین نیروی انسانی را در پرستاری تحلیل نماید.
29. استخدام و انواع آن را تعریف کند.

30. شرایط عمومی و اختصاصی استخدام در سازمان ها را شرح دهد.
31. شرح وظایف رده های مختلف پرستاری را شرح دهید.
32. نقش مدیران پرستاری در توانمندسازی نیروی انسانی را تحلیل کند.
33. انواع آموزش در توانمندسازی نیروی انسانی (In-service Education, Life Long learning) را شرح دهد.
34. Organizational Learning and learning Organization را با هم مقایسه نمایند .
35. اصول سازمان های یادگیرنده را از دید گله پیتر سنگه توضیح دهد.
36. نیاز سنجی آموزشی را شرح دهد.
37. انواع روشهای نیاز سنجی آموزشی را با ذکر مثال شرح دهد.
38. سبک ها و تئوری های رهبری را نام برده و در مورد هر یک توضیح ارائه دهد(شناختی)
39. فرایند هدایت و هماهنگی و ابزار آنها را بیان نماید(شناختی)
40. استانداردهای راه اندازی بخش های بیمارستانی را شرح دهد.
41. اصول راه اندازی یک بخش در بیمارستان را توضیح دهد.
42. کنترل و انواع آن را شرح دهد.
43. فرایند کنترل را شرح دهد
44. ارزشیابی عملکرد در پرستاری و انواع آن را تحلیل نماید.
45. در باره عوامل موثر در ارزشیابی عملکرد در کلاس درس بحث کند.
46. نظارت ، ارزیابی و ارزش یابی را با ذکر مثال در جدولی مقایسه کند
47. تغییر و انواع آن را تعریف کند .
48. تئوری های تغییر را مورد نقد و بررسی قرار دهد.
49. هوش هیجانی و کاربرد آن را در پرستاری شرح دهد..
50. انگیزه را از دید گاه های مختلف مورد نقد و بررسی قرار دهد.

51. نظریه های مختلف را در مورد انگیزش بیان کند
52. رهبری و انواع سبک های رهبری را توضیح دهد.
53. چهار نظریه مهم رهبری را در جدولی با هم مقایسه نماید.
54. کیفیت را در مراقبت های پرستاری تحلیل نماید.
55. انواع استاندارد ها را در کیفیت مراقبت پرستاری با ذکر مثال شرح دهد.
56. دو مدل مهم کیفیت ارتقای کیفیت را با هم مقایسه نماید.
57. (اعتباربخشی و حاکمیت بالینی) را با هم مقایسه کند.
58. مفاهیم اصلی اعتبار بخش را با توجه به فایل اعتبار بخشی بیمارستان های ایران 1401 توضیح دهد.
59. روشهای انجام اعتبار بخشی را تحلیل نماید.
60. مدیریت بحران را شرح دهد.
61. تعارض (تضاد) را تعریف کند .
62. انواع تعارض را در بیمارستان و بخش مورد بحث قرار دهد
63. سبک های مدیریت تعارض را در جدولی مورد نقد و بررسی قرار دهد.
64. مذاکره را شرح دهد
65. اصول مذاکره را شرح دهد.
66. ارتباط اثر بخش را تعریف کند .
67. فرایند ارتباط اثر بخش را با رسم شکل بحث کند.
68. اصول ارتباط اثر بخش را نام ببرد.
69. تفاوت سیاست سلامت و سیاست گزاری سلامت را شرح دهد.
70. سیاست گذاری نظام مراقبت سلامت ایران در رابطه با حرفه پرستاری را تحلیل نماید.
71. اقتصاد سلامت و عوامل موثر بر آن را شرح دهد.

72. اصول راه اندازی کسب و کار را در حوزه سلامت توضیح دهد.

رویکرد آموزشی^۱: ترکیبی^۲

روش های یاددهی - یادگیری

Interactive Lecture (پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ...)، بحث در گروه های کوچک، یادگیری مبتنی بر سناریو، Flipped learning

وظایف و انتظارات از دانشجو

- دانشجو موظف است در زمان مقرر در کلاس درس حضور داشته باشد. در صورت غیبت بیش از حد مجاز (موجه و غیر موجه) طبق مقررات آموزشی نمره صفر برای این درس منظور خواهد شد. لذا توصیه می شود در فرصت اعلام شده برای حذف اضطراری برای حذف اقدام شود. و برای غیبت موجه به اداره آموزش مراجعه کند.
- استفاده از موبایل به هر عنوان ممنوع است و در صورت مشاهده نیم نمره کسر خواهد شد.
- شرکت در بحث کلاسی با آمادگی قبلی نمره مثبت دارد.

روش ارزشیابی دانشجویان محترم پرستاری

امتیاز	فعالیت های مورد ارزیابی	نوع ارزیابی
1	حضور و شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث، کلاسی رعایت رفتار و پوشش حرفه ای و عدم استفاده از موبایل	تکوینی
2	ارائه کنفرانس به صورت گروهی (هماهنگی قبلی با مدرس، کار تیمی، محتوای کنفرانس، نحوه ارائه و تحویل تکالیف و استفاده از مقالات	
17	آزمون پایان ترم (تستی چند گزینه ای) 12 نمره و 5 نمره تشریحی	تراکمی

منابع اصلی و پیشنهادی درس:

1. Educational Approach
2. Blended Approach

1. اربابی سرجو ، عزیزاله . مدیریت و رهبری عملی در پرستاری ، انتشارات جامعه نگر 1390 (اصلی)
2. حسینی ، میر محمد، اصول مدیریت خدمات پرستاری، تهران، بشری.
3. دکتر ایروانی اصل ،مسعود . اصول مدیریت خدمات پرستاری، تهران.
4. استیفن پی، رابینز، تئوری سازمان (ساختار، طراحی، کاربرد) ، ترجمه : دکتر سید محمد الوانی، انتشارات صفار، تهران
5. مورهد جی، و گریفین آر. رفتار سازمانی (ویرایش جدید). ترجمه سید مهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده. چاپ هیجدهم. تهران، انتشارات مروارید.
6. بلانچارد، کنث. هرسی، پال. مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی). ترجمه دکتر علی علاقه بند، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر.
7. آصف زاده، سعید. شناخت بیمارستان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
8. هروآبادی ش. مرباغی اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی. انتشارات معاونت پژوهشی دانشگاه . (اصلی)

References:

9. Swansburg Russell C. and Swansburg Richard J. Introduction to Management and Leadership for Nurse Managers (Last Edition) Jones & Bartlett Learning
10. Marriner-Tomey Ann. Guide to nursing management and leadership (Last Edition) St. Louis, Mo.: Mosby ترجمه در کتابخانه موجود است
11. Marquis, B. L., Hustone, C.J. (2012) Leadership roles and management functions in nursig. 6th Ed. Lippicott, Williams & Wilkins, USA.
12. Tappen, Ruth M. Nursing Leadership and Management: Concepts and Practice (Last Edition) F a Davis Company
13. Sullivan, E.J., Decker, P,J. (2009) *Effective Leadership and Management in Nursing*. 6th Ed. Pearson Education International

14. مجلات معتبر داخلی و خارجی مرتبط نظیر لیست زیر:

- مجله علمی و پژوهشی مدیریت پرستاری (<http://ijnv.ir>)
- Journal of Nursing Administration (JONA)
- Journal of Nursing Management